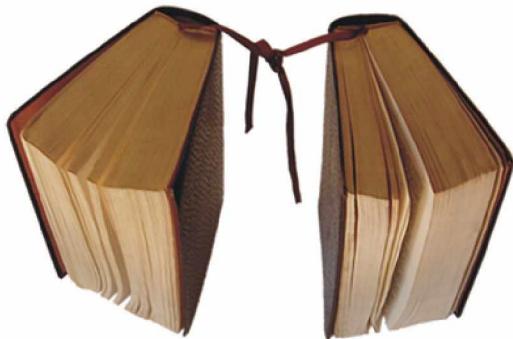

Araugintza II. ikastaroa

3. saioa
Hiztegia

Erantzun orriak

Aurkibidea

Hitz elkarketa	3
www.euskaltzaindia.net.....	8
Baztertutako hitzak	9
Hobetsitako hitzak	15
Nahasian	17
Nafarrera	23
www.hiztegia.net.....	26

Hitz elkarketa

A.

1. Kafetegi horretan ematen duten (**patatekin egindako tortilla**) PATATA (-) TORTILLA oso gozoa da.
2. Zuen (**semeen eta alaben**) SEME-ALABEN eskolako zuzendaria ikusi dut.
3. Oñatin izan gara, (**txokolatea egiten duten fabrika**) TXOKOLATE (-) FABRIKA ospetsua ikusten.
4. (**Arantzabal abizena duen jaunak**) ARANTZABAL JAUNAK deitu du telefoonoz.
5. 20 lerroko (**idatzizko lana**) IDAZLANA egiteko esan digu irakasleak.
6. Gaur (**Pilar izena duen amonaren**) AMONA PILARREN etxean bazkalduko dugu.
7. Bihar (**igerian egiteko lekura**) IGERILEKURA joatekotan gelditu gara lagunak.
8. Zerua garbi badago (**Larrun izeneko menditik**) LARRUN MENDITIK itsasoa ikusten da.
9. (**Fisika ematen digun irakaslea**) FISIKA(-) IRAKASLEA gaixorik dago.
10. (**Anaiek eta ahizpek**) ANAI-ARREBA guztiak bazkaria eginen dute sagardotegian.
11. (**Aitonaren eta amonaren**) AITONA-AMONEN etxean igaro dut uda.
12. (**Ikasleen eskola jarduna ebaluatzeko saioetan**) EBALUAZIO (-) SAIOETAN maiz astia falta izaten da ikasle guztiei buruz mintzatzeko.
13. (**Bata ezkerreko etxebizitzan eta bestea eskuinekoan**) EZKER-ESKUIN bizi dira (**ama eta alaba**) AMA-ALABAK.
14. (**Sagardoa gordetzeko botilak**) SAGARDO(-)BOTILAK mahai gainean daude.
15. (**Argazkiak egiteko makina**) ARGAZKI(-)MAKINA berria daukat.
16. (**Esertzeko leku**) ESERLEKU guztiak okupaturik daude.
17. Partida amaitutakoan, (**aldatzeko geletan**) ALDAGELETAN ikusiko dugu elkar.
18. Hau ez da (**bizitzeko modua**) BIZIMODUA! Nazka-nazka eginda nago!

19. (**Martin izena duen osabarentzat**) **OSABA MARTINENTZAT** ekarri dugu urdaiazpikoa.
20. (**Olibekin egindako oliao**) **OLIBA(-)OLIOA** omen da onena.
21. (**Galdera dela adierazteko erabiltzen den marka**) **GALDERA(-)MARKA** paratzea ahantzi zaizu.
22. (**Ordenagailuak dauden gelan**) **ORDENAGAILU(-)GELAN** dago (**informatika irakasten duen irakaslea**) **INFORMATIKA(-)IRAKASLEA**
23. Nahiago ditut (**sendatzeko belarrak**) **SENDABELARRAK** bestelako botikak baino.
24. (**Erabat bustita**) **BUSTI-BUSTI, BLAI-BLAI, MELA-MELA** iritsi ginen etxera.
25. (**Aparkatzeko prestaturiko lekuan**) **APARKALEKUAN** sartu behar izan dut autoa, kalean ez baitut tokirik topatu.
26. (**Sariak banatzeko ekitaldira**) **SARI(-)BANAKETARA** jende anitz etorri zen.
27. Iñaki Perurena (**harriak jasotzen dituena**) **HARRI(-)JASOTZAILEA** da.
28. Azken (**hiru hilabetean**) **HIRUHILEKOAN** oraingoan baino emaitza hobeak lortu nituen.
29. Edurneren (**aurrez izaten dituen iritziek**) **AURREIRITZIEK** kalte besterik ez digute egin.
30. Lehenengo bi esaldiak (**azpian marra bat egin**) **AZPIMARRATU** behar dituzue.
31. (**Ehun zango dituen animalia**) **EHUNZANGO** gutxi ikusi dut nire bizitzan.
32. (**Odolik gabe gelditu zen**) **ODOLUSTUTA** hil zen, hain zen handia zauria!
33. (**Buruan ilerik ez dutenek**) **BURUSOILEK, BURU-SOILEK** hotz handia pasatzen dute neguan.
34. (**Gizaki ororen eskubideak**) **GIZA ESKUBIDEAK** mundu osoan errespetatu beharko lirateke.
35. (**Belaunaldi batetik bestera**) **BELAUNALDIZ BELAUNALDI** transmititutako ohiturak dira gureak.

B.

1. Ez dut uste etxean ~~lo egin~~ duenik
Ez dut uste etxean lo egin duenik
2. Igandero ~~mendirik mendi~~ ibiltzen da
Igandero mendirik mendi ibiltzen da
3. ~~Txomin Harategia, Arraindegia Txitxarro~~ ez bezala, oso txukuna da
Txomin harategia, Txitxarro arrandegia ez bezala, oso txukuna da
4. ~~Bihotz bihotzez~~ eskertuko nuke zu bihar hemen izatea
Bihotz-bihotzez eskertuko nuke zu bihar hemen izatea
5. ~~Tartekamarteka~~ elkartzen gara hitz-aspertu bat egiteko
Tarteka-marteka elkartzen gara hitz-aspertu bat egiteko
6. ~~Aipatuberri~~ duzun hitz hori ez da oso apropoa ~~testu inguru~~ horretan erabiltzeko
Aipatu berri duzun hitz hori ez da oso apropoa testuinguru horretan erabiltzeko
7. ~~Apustu zale~~ amorratu anitz dago gure herri honetan
Apustuzale amorratu anitz dago gure herri honetan
8. ~~Gaur egungo harrijasotzaileek~~ prestakuntza handia dute
Gaur egungo harri (-) jasotzaileek prestakuntza handia dute
9. ~~Kirol zale~~ asko omen dago Gasteizen
Kirolzale asko omen dago Gasteizen
10. Kontukontari eman genuen gau osoa eta hurrengo goizean ~~lo gale~~ ginene
Kontu-kontari eman genuen gau osoa eta hurrengo goizean logale ginene
11. Belarri-motz hori beti erdaraz aritzen da
ONGI!!!
12. ~~Eskol liburu~~ hau oso aspergarria da
Eskola(-)liburu hau oso aspergarria da
13. ~~Bulego buru~~ horren eragina oso txikia da
Bulegoburu horren eragina oso txikia da
14. Ikasketaburuak esan dit zer egin behar dudan
ONGI!!!
15. ~~Euskal literaturaren~~ etorkizuna ez da oso argi ikusten
Euskal literaturaren etorkizuna ez da oso argi ikusten
16. Istripuan ~~mina hartu~~ genuen buruan
Istripuan min hartu genuen buruan

17. ~~Ogi-eske joan natzaio bizi-lagunari~~
Ogi eske joan natzaio bizi-lagunari
18. Nork erabakitzet ditu produktuen salneurriak?
ONGI!!!
19. Trenez egingo dugu joan-etorria
ONGI!!!
20. ~~Zuzendari-ordearen iritziz gaur arratsaldean ez genuke eskolarik eman beharko.~~
Zuzendariordearen iritziz gaur arratsaldean ez genuke eskolarik eman beharko.

C.

1. Oso gaizki ~~lo-egin~~ dut bart, ez dut begirik bildu. Lo.egin
 2. Gazte-gaztetatik oporretan ~~mendirik-mendi~~ ibiltzen dira. Mendirik mendi
 3. ~~Harategia Txomin~~ oso txukuna da. Txomin harategia
 4. ~~Bihotz-bihotzez~~ eskertuko nuke zuek hemen izatea. Bihotz-bihotzez
 5. Tarteka-marteka elkartu eta afaltzera joaten gara.
 6. ~~Aipatu berri~~ duzun hitz hori ez da oso aproposa. Aipatu berri
 7. Apustuzale amorratu asko dago herri honetan.
 8. Kontu-kontari eman genuen gau osoa.
 9. ~~Eskola liburu~~ batzuk oso aspergarriak izaten dira. Eskola(-)liburu
 10. ~~Ikasketaburuak~~ esan dit nola egin behar den. Ikasketaburuak
 11. Jangelan utzi dut, eta ez ~~ordenagailugelan~~. Ordenagailu(-)gelan
 12. ~~Batik bat ogi bila~~ joan gara azokara. Batik bat, ogi bila
 13. Jon ~~lotsa-gabe~~ hutsa da. lotsagabe
 14. Ume hiltzailea kartzelan dago.
- Ongi dago; halere, komeni da hau komentatzea:
 Ume hiltzailea kartzelan dago # Ume-hiltzailea kartzelan dago
 (norbaite hil duen umea) (umeak hiltzen
dituena)
15. Zer iritzi duzu euskal kulturaren etorkizunaz?
 16. Zenbat zango dituzte ~~ehun-zangoek~~? ehunzangoek

D.

Adinerad@: <u>dirudun</u>	Foca: <u>itsas txakur, foka</u>
Previsión: <u>aurreikuspen</u>	Cartera: <u>diru(-)zorro</u>
Oferta de trabajo: <u>lan(-)eskaintza</u>	Cuanto antes: <u>lehenbailehen</u>
De lleno (zerbait asmatu): <u>bete-betean</u>	Sin vergüenza: <u>lotsa(rik).gabe</u>
Infraestructura: <u>azpiegitura</u>	Flexibilidad: <u>malgutasun</u>
Superficie: <u>gainazal, azalera (Geom.)</u>	Participante: <u>parte(-)hartzaile</u>
Floristería: <u>loradenda</u>	Hacer borota: <u>piper egin</u>
Ciempies: <u>ehunzango</u>	Código postal: <u>posta(-)kode</u>
Tomadura de pelo: <u>adar(-)jotze</u>	Estar en venta: <u>salgai egon</u>
Apasionad@: <u>sutsu</u>	Ida y vuelta: <u>joan-etorri</u>
Vicepresidente: <u>lehendakariorde</u>	Caza de brujas: <u>sorgin(-)ehiza</u>
Increíble: <u>sinesgaitz (sinestezin)</u>	Sospechoso: <u>susmagarri</u>
Derogar: <u>indargabetu</u>	Indestructible: <u>suntsiezin</u>
Once o doce: <u>hamaika-hamabi</u>	Equipo rojiblanco: <u>talde zuri-gorri</u>
Barco: <u>itsasontzi</u>	Sala de cine: <u>zinema(-)areto</u>
Marinero: <u>itsasgizon (marinel)</u>	Angulo recto: <u>angelu zuzen</u>
Parque Erreniega: <u>Erreniega parkea</u>	Antigüedad: <u>antzinatasun</u>
Peluca: <u>ileorde</u>	Faro (itsasokoa): <u>itsasargi</u>
Dirección: <u>zuzendaritza, helbide, norabide</u>	Sordomud@: <u>gor-mutu</u>
Meta: <u>helmuga</u>	Guardaespaldas: <u>bizkartzain</u>
Planta de café: <u>kafe(-)landare</u>	Columna vertebral: <u>bizkarrezur</u>
Descafeinado: <u>kafeinagabe</u>	Cráneo: <u>burezur (hobetsita dagoena), buru(-)hezur</u>
Polen: <u>lore(-)hauts, polen</u>	Ganas de vomitar: <u>botagale, botagura, botalarri, goragale</u>
Florero: <u>loreontzi</u>	Sesión de bertsos: <u>bertso(-)saio</u>
En cualquier sitio: <u>edonon, nonahi, non-nahi</u>	Lengua materna: <u>ama(-) hizkuntza</u>
Pupila (begikoa): <u>begi(-)nini</u>	Niebla: <u>behe(-)laino</u>
Provisional: behin-behineko	Definitivo: behin betiko

www.euskaltzaindia.net

1. Non begiratu beharko nuke *nere* edo *nire* esan behar den jakiteko?
Hiztegi Batuan edo arauetan
2. Cordoba edo Kordoba idatzi behar da?
Kordoba
3. Onartzen da *galdeikur* hitza? Zein, bestela?
Ez. Galdera(-)marka
4. Nola idatzi behar da: Etxarri-Aranatz edo Etxarri Aranatz? Non begiratu?
Etxarri Aranatz. Arauak
5. Bila ezazu *Josetxo* izena. *Josepa* izena ere agertzen da?
Josetxo ez da agertzen. Bai
6. Inork galdetu dio Euskaltzaindiari Iñaxio izenaz? Zer dio Euskaltzaindiak izen hipokoristiko horiei buruz?
www.euskaltzaindia.net/eoda/dok/Irizpideak.pdf.
Jatorrizko izen osoak edo beren aldaera hedatuenak hobetsi dira. Aipatzeko da, maiatasun txikiko forma bitxiek, dialektismoek eta hipokoristiko eta txikigarriek (Axun, Iñaxio, Joxe, Kontxi, Nuntxi...) lagun eta familia arteko erabileran dutela leku eta ez direla izendegirako aintzat hartu. Dena dela, jatorriz hipokoristikoak edo beste izen baten aldaerak izan arren, aspaldi lexikalizatuak izan direnak izen berezitzat onartzen dira eta, hortaz, ponte izen egokitza (Beñat, Maider, Patxi, Pello, Txomin...).
7. *Ekoitzu /ekoitzi*. Bietako zein hobesten du Hiztegi Batuak?
Ekoitzi
8. Hitzaldi bat ematen ari zara Baionan. Ondorengo zein hitz erabiliko zenuke une jakin batean: berbetan, hizketan, solasean, eleka, elestan, autuan? Denak onartzen dira?
Eleka, elestan. Bai
9. Zer esan nahi du “osatu” aditzak? Nafarroan ere bai?
Zikiratu. Bai
10. Transkribitu edo transkribatu?
Transkribatu
11. Tripandi? Tripa-handi?
Tripa-handi
12. Material guztia / materiale guztia / materiala guztia?
Material guztia

Baztertutako hitzak

A.

- ABENIDA*: etorbide, hiribide
- ABER*: ea
- ABIADORE*: pilotu, hegazkinlari
- ABIONETA*: turismo hegazkin, kirol hegazkin
- ABONU*: 1. laudorioa 2. e. ongarri
3. e. abonamendu
- ASANBLEA*: asanblada
- ASEGURU-KONPAINIA*: aseguru(-)etxe
- ASENTAMENDU*: kokagune, kokatze
- ASESINATO*: erailketa
- ASIGNATU*: esleitu, izendatu, eman, egokitu
- ASIGNATURA*: irakasgai
- ASIGNAZIO*: esleipen, izendapen
- ASISTITU*: 1. lagundu 2. etorri (edo joan, izan)
- ASOZIATU*: elkartu, etab.
- ASPIRADORA*: xurgagailu
- ASPIRATU*: (arnasa)hartu, (hautsa) irentsi, (airea) xurgatu
- ASPIRAZIO*: hasperen
- ASTILLERO*: ontziola
- ASUNTO*: gai, arazo
- ASZENSORE*: igogailu
- ATASKO*: 1. (auto) ilara 2. buxatze, buxadura (arteriako buxadura)
- ATENDITU*: kasu egin
- AZEITUNA*: oliba
- AZUFRE*: sufre
- BETERINARIO*: albaitari
- BOLKAN*: sumendi
- BOLTSIA*: zorro
- DESARROILATU*: garatu
- DESARROILO*: garapen
- DETENITU*: atxilotu
- DIBUJO*: marrazki, irudi, etab.
- EDIFIZIO*: eraikin, eraikuntza
- EJERZITO*: armada, gudaroste
- EKILIBRIO*: oreka
- ERREFLEXIO*: 1. gogoeta, hausnarketa 2. fis. islatze
- ERREPRESENTATU*: antzeztu, irudikatu, adierazi, ordezkatu
- ESKALERA*: eskailera
- ESPIA*: espioi
- FRAILE*: fraide
- FRANELA*: flanela (fr. flanelle)
- FRENTA*: fronte
- FUTBOLIN*: mahai(-)futbol
- GASAS*: gaza (fr. gaze)
- GASOIL*: gasolio (fr. gas-oil)
- GINEBRA*: gin (fr. gin)
- GRUA*: garabi
- JARDIN*: lorategi
- JUBILAZIO*: erretiro
- KAOJI*, KAXOI*: tiradera (fr. tiroir)
- KALDERA*: galdera (eus. galda)
- KAMARA*: 1. kamera 2. ganbera (fr. 1.camera, 2.chambre)
- KAMELU*: gamelu
- KAMARERO*: zerbitzari (fr. camarera: serveuse)

- KARDENAL*: kardinal (fr. cardinal)
- KARNET*: nortasun(-)agiria, gidabaimen
- KARRETERA*: errepeide
- KARRETILA*: eskorga
- KARTERA*: diru(-)zorro, paper(-)zorro (fr. portefeuille)
- KARTULINA*: kartoi mehe
- KIROFANO*: operazio(-)gela, ebakuntza(-)gela
- KOJIN*: [kuxin](#) (fr. coussin)
- KOKODRILLO*: [krokodilo](#) (fr. crocodile)
- KONTESTU*: [testuinguru](#) (fr. contexte)
- KORTINA*: errezel (2. mailan, gortina) (fr. ricleau, cortine)
- KOTXE*: 1. e. auto(mobil), beribil 2. zalgurdi, bagoi
- KRITERIO*: irizpide
- KUALITATE*: nolakotasun
- KULTO*: 1. kultu (erlij) 2. e. ikasi, landu
- KUTXARE*: koilara (fr. cuillere)
- LENTEJA*: dilista
- LEOPARDO*: lehoinabar, pantera
- LINO*: liho
- LITERA*: ohatze
- MAGISTERITZA*: irakasle(-)ikasketak / irakasle(-)eskola
- MANTENIMENDU*: mantentze
- MARIONETA*: txotxongilo
- MINORIA*: gutxiengo
- MONEDA*: moneta 1. h. “diru, dibisa” 2. e. “txanpon”
- MONSTRUO*: munstro
- MOTIN*: mutin (fr. mutinerie: insurrección de tropas)
- MUSKULO*: gihar, muskulu
- ONDA*: uhin
- PARRAFO*: paragrafo
- PEAJE*: ordaintoki, ordainsari
- PELOTA*: pilota
- PISZINA*: igerileku
- POLBORA*: bolbora
- RAZIONAL*: arrazional
- RECORD*: errekor
- RIFLE*: errifle
- RITO*: erritu
- RUGBY*: errugbi
- RULETA*: erruleta
- SEDA*: zeta
- SENADORE*: senatari
- SOLOMILO*: azpizun / solomo sin. azpizun
- SONDA*: zunda
- SUJETO*: subjektu
- SUSTANTIBO*: substantibo
- SOZIETATE*: 1* e. gizarte. 2 (elkarre mota): sozietaeen alorreko legeria.
- TAXISTA*: taxilari
- TONELADA*: tona
- TORRE*: dorre
- TRASTERO*: trasteleku
- TRINEO*: lera
- ZERTIFIKATU*: ziurtagiri
- ZUMO*: zuku (edo, elkartetan, -ur: laranja-ur)

B.

- § ABOTS*: ahots
- § AGIRIKO*: ageriko
- § AHALBAIT*: albait
- § AINITZ*: anitz
- § AMANKOMUN*: komun
- § AMUTS*: kamuts
- § APOSTU*: apustu
- § ARTILERIA*: artilleria
- § ASPIL*: azpil 1. animalie i jaten ematekoa 2.”bandeja”
- § AURREKALDE*: surrealde
- § AUTOGIDARI*: gidari
- § AZPIMARKATU*: azpimarratu
- § BAIEZTU*: baiezztatu
- § BAINAN*: baina
- § BARATZURI*: baratxuri
- § BASAZAIN*: basozain
- § BEGININI*: begi-nini
- § BELARDENDA*: belar(-)denda
- § BEREIZTU*: bereizi
- § BERETSU*: bertsu
- § BIGIZTA*: begizta
- § BILDUR*: beldur
- § BIRTUTE*: bertute
- § BIZARMAKINA*:izar(-)makina
- § BIZKOTXA*: bixkotz, bzikotxo
- § BOLAJOKO*: bola(-)joko
- § BOLONDRES*: boluntario
- § BORROIÑA*: borraja
- § BULEGOGIZON*: bulegari
- § BURRUKA*: borroka
- § DEIHADAR*: deiadar
- § DERRIGORREZ*: nahitaez, baitezpada, behartuta
- § DEUSEZTU*: deuseztatu
- § DIGESTIOBIDE*: digestio(-)aparatu
- § DIRUZANTZA*: diruzaintza
- § EDUKIN*: eduki
- § EHUNDAKA*: ehunka
- § ENTREPRESA*: enpresa
- § ENTSEIATU*: entseatu (lit. < saio, saiakera)
- § ENTSEIU*: entsegu (ensayo)
- § ENTZULEGO*: entzuleria, entzuleak
- § EPOTX*: ipotx
- § ERABAKIOR*: erabakigarri
- § ERDERA*: erdara
- § ERITZI*: iritzi
- § ERIZPIDE*: irizpide
- § ERLAZANTZA*: erlezaaintza
- § ERRETOR*: erretore
- § ERROPA*: arropa
- § ESKILARA*: eskailera
- § ESKUBI*: eskuin
- § ESKUBILA*: eskuila
- § ESTUASUN*: estutasun
- § ETENDU*: eten
- § FRANGO*: franko

§ FRUTU*: frutu	§ IGONGAILU*: igogailu
§ GAISO*: gaixo	§ IHARDUERA*: jarduera
§ GALDEIKUR*: galdera(-)marka	§ IHARDUN*: jardun
§ GALDEMARGA*: galdera(-)marka	§ IHARDUNALDI*: jardunaldia
§ GALDE-ZEINU*: galdera(-)marka	§ IHAUTERI*: inauteriak
§ GARTZELA*: kartzela	§ IHAZ*: iaz
§ GENERAL*: jeneral	§ IKUILU*: ukuilu
§ GIHARRE*: gihar	§ IKUTU*: ukitu
§ GIZAGAJO*: gizagaixo	§ ILEAPAINDEGI*: ile(-)apaindegi
§ GOARDA*: guarda	§ ILEAPAINTZAILE*: ile-
§ GOARDAZIBIL*: guardia zibil	apaintzaile
§ GOARDIA*: guardia	§ INGURUTREN*: aldiriko tren
§ GOILARE*: koilara	§ INMUNITATE*: immunitate
§ GRUA*: garabi	§ INSEKTIZIDA*: intsektizida
§ HAITZ* (zuhaitza): haritz	§ INSEKTU*: intsektu
§ HAIZKORA*: aizkora	§ INSTANT*: instant
§ HALTZARI*: altzari	§ IPAR-ORRATZ*: iparrorratz
§ HAREZ GERO*: harrezkero	§ ISLADA*: isla
§ HAROTZ*: arotz	§ ISLADATU*: islatu
§ HARRI BITXI*: harribitxi	§ ITSASUNTZI*: itsasontzi
§ HARRIDURA-IKUR*: harridura(-)	§ ITAIZUR*: itaxur, itogin
marka	§ ITOTE Itaxur, itogin : itaxur, itogin
§ HATZAMAR*: atzamar	§ IXTANTE*: instant
§ HATZAZAL*: azazkal	§ IZAKERA*: izaera
§ HAUNDI*: handi	§ IZKUTU*: ezkutu
§ HEREXE*: heretiko	§ JARRAI* (izenondoa): jarraitu
§ HERIOTZE*: heriotza	§ JATSI*: jaitsi
§ HIBAI*: ibai	§ JEIKI*: jaiki
§ HOZPERA*: hozbera	§ JEITSI*: jaitsi
§ HUMIL*: umil	§ JOAREDUN*: joaldun
§ IDURIMEN*: irudimen	§ JOSKURA*: jostura
§ IFERNU*: infernu	§ KABIA*: habia
§ IGON*: igo	§ KAINABERA*: kanabera

§ KAINOI*: kanoi	§ LIKIDU*: likido / isurkari sin.
likido
§ KALKULAMAKINA*: kalkulagailu	§ LISERIKETA*: digestio
§ KANPAINA DENDA*: kanpadenda	§ LISIBA*: lixiba
§ KAPIRIO*: gapiro	§ MAIL*: maila
§ KARATXO*: garatxo	§ MAKAILAO*: bakailao
§ KARTELDEGI* (gaztelaniazko “kartelera” esateko): ikuskizunak	§ MAKILAIA*: makillaje
§ KARTOIFIN*: kartoi mehe	§ MAKUTSIK*: mahuka-hutsik
§ KATAKUNBA*: katakonba	§ MANTENIMENDU*: mantentze
§ KERAMIKA*: zeramika	§ MARRASKILO*: barraskilo
§ KERAMIKARI*: zeramikari	§ MATERIALE*: material
§ KIDER*: gider, kirten	§ MERKALDI*: merkealdi
§ KITARRA*: gitarra	§ MERKETU*: merkatu
§ KOARTEL*: kuartel	§ MEZPREZATU*: mespretxatu,
“gutxietsi”
§ KOINAK*: koñak	§ MINISTERGO*: ministerio
§ KOKILDU*: kikildu	§ MINISTERITZA*: ministerio
§ KOLIFLOR*: azalore	§ MINISTRARI*: ministro
§ KOMISALDEGI*: polizia(-)etxe;
komisaria h. polizia(-) etxe	§ MINISTRARITZA*: ministerio
§ KONFIDANTZA*: konfiantza	§ MOETA*: mota
§ KONPOMEZU*: konpromiso	§ MONASTEGI*: monasterio
§ KORBATA*: gorbata	§ MOTORE*: motor
§ KRISKET*: kisketa	§ MUSTIO* (edaria): muztio
§ KULUSKA*: kuluxka	§ MUSTUR*: mutur
§ KUNPLITU*: konplitu	§ NEUMATIKO*: pneumatiko
§ KUTIZIA*: gutizia	§ NEUMONIA*: pneumonia
§ LAPURKETA*: lapurreta	§ NONNAHI*: nonahi, non-nahi
§ LAREHUN*: laurehun	§ NORANTZA*: noranzko
§ LAROEI*: laurogei	§ NOTARI*: notario
§ LETRA NAGUSI*: letra larri	§ OH!*: o
§ LETRA XIPI*: letra xehe	§ OHITURATU*: ohitu
	§ OHOSTU*: ostu
	§ OIAL*: oihal

§ OIAN*: oihan	§ TXANPU*: xanpu
§ OIHALDENDA*: oihal(-)denda	§ TXINGURRI*: txindurri
§ OKOTZ*: kokots	§ TXITO*: 1. txita 2. txit
§ ORAI*: orain	§ TXITXARE*: zizare
§ ORDURARTE*: ordura arte, ordu
arte	§ TXULO*: zulo
§ OTARTEKO*: ogitarreko	§ UGARTE*: uharte
§ PAKE*: bake	§ UNTZI*: ontzi
§ PANPIN*: panpina	§ URJAUZI*: ur-jauzi
§ PEKATU*: bekatu	§ URKO*: hurko
§ POXPOLU*: pospolo	§ URRITZ*: hurritz (ur ≠ hur)
§ PREJITU*: frijitu	§ XAGU*: sagu
§ PROBETXATU*: aprobetxatu	§ XAGUXAR*: saguzar
§ SAPAI*: sabai	§ XEHETU*: xehatu
§ SEGERETU*: sekretu	§ XIMAUR*: simaur
§ SEIREHUN*: seiehun	§ XIRIMIRI*: zirimiri
§ SEKULAN*: sekula	§ XIXA*: ziza
§ SERRAILA*: sarraila	§ XURI*: zuri
§ SIRIMIRI*: zirimiri	§ YOGUR*: jogurt
§ SOFRITU*: sufritu	§ ZABALUNE*: zabalgune
§ SOLIDARITZA*: solidaritate	§ ZAI*: zain
§ SOLIDU*: solido	§ ZAKURKUME*: txakurkume
§ SOMATU*: sumatu	§ ZAKURTEGI*: txakurtegi
§ TANTU*: tanto	§ ZERBIETA*: aho-zapi
§ TILISTA*: dilista	§ ZERBITU*: zerbitzatu
§ TINTATU*: tindatu	§ ZERRAILA*: sarraila
§ TRISTETU*: tristatu	§ ZIRUJIA*: kirurgia
§ TXANPAIN*: xanpain	§ ZUZPERTU*: suspertu
	§ ZUZTER*: zuztar

Hobetsitako hitzak

A.

- ainara **enara**
- aise **aisa**
- **aurrez ikusi** aurreikusi
- **zitori** azuzena
- bakantza **opor**
- bakazio **opor**
- **bakterio** bakteria
- bataila **gudu**
- benda **lotura**
- benedikatu **bedeinkatu**
- *benturaz **menturaz**
- **beste** bertze
- **besomotz** besamotz
- betirako **betiko**
- boligrafo **bolaluma**
- **biribil** borobil
- derrigor **baitezpada**,
nahitaez
- derrigorrean **behartuta**
- **derrigorrean** *derrigorrez
(eribili.. derrigorrean)
- desertu (Lit.) **basamortu**
- **oharkabean** deskuiduan
- desondra **desohore**
- **desira** desio
- desterru **erbeste**
- domeka **igande**
- ehunki **mende**
- **ihar** eihar
- **ekoitzi** ekoiztu
- errediza **altzari**
- eskuma **eskujin**
- frontoi **pilotaleku**
- **gerrari** gerra(-)gizon
- guda **gerra**
- gudaroste **armada**
- **gurtza** gurpen
- hamabosteroko **hamaboskari**
- **hemezortzi** hamazortzi
- itxoin **itxaron**

B.

ZALDIA	erbeste	guda	bertze	ainara	itxoin	borobil	zitori
frontoi	aisa	bakteria	2 aurrez ikusi	azuzena	opor	bakantza	bataila
benda	1 enara	bedeinkatu	aise	beste	besomotz	4 gudu	besamotz
hemezortzi	derrigor	7 betiko	desertu	3 bakterio	14 ekoitzi	pilotaleku	boligrafo
8 bolaluma	desondra	desohore	behartuta	deskuiduan	5 lotura	gurtza	13 desira
domeka	mende	ekoiztu	6 menturaz	11 derrigorrean	altzari	15 gerra	gerrari
itxaron	9 biribil	eskuma	igande	aurreikusi	armada	12 basamortu	Hamabos-kari
benturaz	desio	gudaroste	10 nahitaez	derrigorrez	gurpen	ihar	ZALDIA

Nahasian

A.

HELDUENTZAKO PIRATA IPUINA

Ez aspaldi, piratak etorri ziren gure herrira. Udako arratsalde batean / batetan beraien ontziak / untziak agertu ziren gure lurren aintzinean / aitzinean. Arrantzan ari ziren gizonek ikusi zituzten urrutira, piratak beren ontzietan / untzietan izara beltzak zabalduta bi masta luzetan. Gaua noiz helduko zai / zain ainguratu ziren, kainoiak / kanoiaiak luze herrira begira berriz ere.

Herriko jendeak mendi aldera jo genuen, ahal genituenak bilduz, ahal genuena korrituz: zaharrenak idi gurdietan atera ziren, umeak soinean zituztela, eta gazteenak ibaiaren beste aldeko artadian geratu ginen, zaldi batzuekin / batzurekin muinotik begira. Hirurogei bat baino ez ginen.

Ordurako ontziak / untziak portu sarrerarantz hurbildu ziren eta, banan-banan / banan banan igarotzean, itzal beldugarriak / bildurgarriak egiten zituzten etxeetako pareta zurietan. Dozena bat ontzi / untzi beltz zetozent, gure herriko portu esturantz. Kaiari sokaz lotutako traineruak ere ikutu / ukitu hutsarekin birrintzen zituzten.

Guk adi begiratzen genuen gure talaiatik, isilik behatuz: bost ehun / bostehun gizon izango ziren, ongi armatuak guztiak; zaldi batzu / batzuk ere bazekartzaten, distira egiten zutenak ilargiaren argitara.

Gure artean eztabaida piztu zen ea zer egin behar genuen oraingo honetan, berriz ere herria xahutzen utzi ala aurre egin, ahal genuen moduan.

Orduan atera zen umea artaditik eta, ezer esan gabe, aldapan behera jo zuen korrika; ohartu ginenerako zubia gurutzatzen ari zen, herrirantz zihoan, antza.

Aita atera zen atzetik, balezta bizkarrean eta ezpata eskuan, eta aitaren ondoren osabak ; aldapan behera abiatu ziren denak. Orduan, nik ere gauza bera egin nuen eta nere / nire lagunek ere bai, eta nere / nire lagunen senideek ere bai; azkenean denok jaitsi / jeitsi ginen herrira, goiko kaleetan barrena taldeka sakabanatu ginen eta guitariko bat eliz dorrearen puntara igo zen, porturatzearen berri eman ziezagun.

Jaitsi / jeitsi zenean, gertaera harrigarri bat kontatu zigun ordea, harrigarria benetan.

Umea portuan omen zegoen eta piratekin hizketan aritu omen zen denbora luzean, hauek bapatean / bat batean / bat-batean buelta eman eta beren ontzietara / untzietara itzuli ziren arte.

Pirata ontziak / untziak nahikoa urrundu zirenean, denok umearengana jo genuen; popez gainezka geunden, halako balentriaren aurrean.

Aitak besoetan hartu zuen umea eta, estu besarkatu ondoren, ea gizon haiei zer kontatuzien galdu zion.

Umeak herrian ez zegoela inor esan zuela erantzun omen zien. Denok barre egin genuen orduan. Umeak hori esan eta piratak joan! Sinestea ere kosta egiten zen. Ea ezer gehiago esan ote zuen galdu ziotenean,, umeak baietz erantzun zuen, izurritea zegoela herrian eta horregatik aurkitu zutela hutsik.

Harritu egin ginen umearen burutazio harekin: izurritea. Bai, ez zen argudio txarra herritik ihes egiteko. Sinesgarria, gainera, kaleak eta etxeak hutsik dauden herri **batean / batetan**, ume txiki haren ahotik entzunda. Ume haren argitasuna miretsi genuen. Etorkizuneko buruzagia ikusi genuen beragan.

—Oso ausarta izan zara, mutiko, ausarta benetan! —esan zion amak begiak bustita—. Izurritea! Hau ume deabrua, hau!

—Ez al da egia, ama? —erantzun zion honek—. Ez al duzue igarri, ama? Izurritea dago herrian, jendeak oso itxura txarra du. Begira nolako begi zuloak dituzuen, denok negarrez ari zarete beti, mina duzue barruan! **Gaiso / gaixo** zaudete.

—Baina umea! —esan zion amak, umea inguratzen zuten gainerakoei begiratuz—. Nolakoak esaten dituzun!

Baina gainerako guztiok gure betzuloetatik begiratzen genion umeari.

—Gure etxeak utzi ditugu, hutsik eta atea itxi gabe —jarraitu zuen—. Korrika atera gara herritik, denak negarrez... Gizon gaiztoak datozenean, beti berdin egiten dugu, eta hori **gaiso / gaixo** gaudelako da, herri osoa dago **gaiso / gaixo!**

—Umeak arrazoi du! —hasi zen oihuka jendea.

— **Baina / Bainan** ni ez! —txikiak, berriz—. Ni ausarta naiz eta makila batekin baleak hilko ditut eta **borroka / burruka** egingo dut mamuen aurka eta gauean karrakela baten barruan **ezkutatuko / izkutatuko** naiz! Bainan ez naiz korrika aterako, ni mutil ausarta naiz eta horregatik bizardun horiei berekin eraman nazaten eskatu diet, baina ez dute nahi izan. **Handienak / haundienak** **ikutu / ukitu** ere ez egiteko esan dit eta **beldurtuta / bildurtuta** joan dira denak.

Jon Maia

Administrazioa euskaraz aldizkaria, 54. zenbakia, 2006ko urria (moldatuta)

B.

Responsabilidad: <u>erantzukizun</u>	Automóvil: <u>auto(mobil)</u> , <u>beribil</u>
Voluntario: <u>boluntario</u>	A escondidas: <u>ezkutuan</u>
Documento: <u>agiri</u> , <u>dokumentu</u>	Porcentaje: <u>ehuneko</u> (<u>hobetsita dagoena</u>), <u>portzentaje</u>
A la derecha: <u>eskuinean</u> , <u>esquinera</u>	A gusto: <u>gustura</u>
Abaratar: <u>merkatu</u>	Notario: <u>notario</u>
Contexto: <u>testuinguru</u>	Bolsa: <u>poltsa</u> , <u>burtsa</u>
Punto: <u>puntu</u>	Subjetivo: <u>subjektibo</u>
Avenida: <u>etorbide</u>	Perfume: <u>lurrin</u>
Recipiente: <u>ontzi</u>	Barco de vapor: <u>lurrunontzi</u>
Reflejar: <u>islatu</u>	Disciplina: <u>diziplina</u>
Minuto: <u>minutu</u>	Segundo: <u>segundo</u>
Funcionario: <u>funtzionario</u>	Opinión: <u>iritzi</u>
Parrafo: <u>paragrafo</u>	Neumonía: <u>pneumonia</u>
Tocar: <u>ukitu</u>	Ministerio: <u>ministerio</u>

C.1

1	monstruo	<u>munstro</u>	monstruoa	munstroa	munstroan
2	<u>amesgaizto</u>	ameskaizto	amesgaiztoa	ameskaiztoa	amesgaiztoan
3	<u>benetakoa</u>	benetazkoa			
4	egunero egunero	<u>egunero-egunero</u>			
5	bainan	<u>baina</u>	baino		
6	<u>erraza</u>	erreza	errexoa		
7	<u>psikologikoa</u>	psikolojikoa	sikologikoa	sikolojikoa	
8	hitzegiteko	<u>hitz egiteko</u>			
9	experiencia	experientzia	esperienzia	<u>esperientzia</u>	
10	nola nahi	nola-nahi	<u>nolanahi</u>		
11	hogeitamar	hogeitamar	<u>hogeita hamar</u>		
12	<u>psikiatrararekin</u>	sikiatrararekin			
13	behinbetiko	<u>behin betiko</u>	behin-betiko		
14	<u>alde egitea</u>	aldegitea			
15	zentru	<u>zentro</u>			
16	ogei	ogoi	<u>hogeji</u>	hogoi	
17	<u>nire</u>	nere			
18	<u>ihes egin</u>	ihesegin	hies egin	hiesegin	
19	amankomun	<u>komun</u>			
20	<u>jarduten dute</u>	iharduten dute	iarduten dute	iharduten dira	
21	apurka apurka	<u>apurka-apurka</u>			
22	bait da	baitda	baida	<u>baita</u>	

23	<u>dezaketela</u>	dezaketeela			
24	neri	<u>niri</u>			
25	bait zara	<u>baitzara</u>	baizara		
26	<u>kutxa beltza</u>	kutxa beltzean			
27	<u>betiko</u>	betirako	betiako		
28	<u>lekuau lekuko</u>	lekuan-lekuko			
29	eskeintzen	<u>eskaintzen</u>			
30	<u>psikologoaren</u>	sikologoaren			
31	<u>jarduten du</u>	ihardtuten du	iarduten du	iarduten da	
32	amankomuna	<u>komuna</u>	amankomunekoa	komunekoa	
33	bait dute	baitdute	<u>baitute</u>	baidute	
34	<u>konfiantza</u>	konfidantza			
35	liratekela	<u>liratekeela</u>			
36	bapatean	bat batean	<u>bat-batean</u>		
37	<u>alde egin</u>	aldegin			
38	berdin berdin	<u>berdin-berdin</u>			
39	berdin berdin	<u>berdin-berdin</u>			
40	bait ditut	baitditut	<u>baititut</u>	baiditut	
41	justu justu	<u>justu-justu</u>	juxtu juxtua	juxtu-juxtua	
42	<u>enpresekin</u>	entrepresekin			
43	emakumeren	emakumen	<u>emakumeen</u>		
44	<u>handikoa</u>	haundikoa			

C.2. sinonimoak

- Askok: ugarik, anitzek
- Patu: sinu, zori
- Saiatu: ahalegindu
- Gai: gauza, kapaz
- Sarritan: maiz, usu, askotan, sarri
- Gertatu: jazo
- Ezizenarekin: gaitzizenarekin, goitizenarekin, izengoitiarekin, izenordearekin
- Komunikabideen: hedabideen
- Aurrean: aitzinean
- Helburua: xedea
- Gisa: era, modu
- Beldurra: izua, ikara
- Izugarria: ikaragarria
- Iskanbila: zalaparta
- Jabetzen: ohartzen, konturatzen
- Izugarrizko: ikaragarrizko, egundoko, sekulako
- Atzean: gibelean
- Zeharo: guztiz, erabat
- Behintzat: bederen, behinik behin
- Gerturatzen: hurbiltzen, inguratzen
- Abailduta: nekatuta, unatuta, lur iota
- Hutsune: akats, huts
- Iristen: heltzen
- Amaierara: bukaerara
- Halaber: orobat, berebat

Nafarrera

A.

1.

Herriko txikienak martinsaltoak harrapatzen ari dira.

Herriko txikienak matxinsaltoak harrapatzen ari dira. (H.)

Herriko txikienak martxinsaltoak harrapatzen ari dira.

2.

Ikaragarri kariotu da gasolina azken urteetan.

Ikaragarri garestitu da gasolina azken urteetan.

Ikaragarri karetu da gasolina azken urteetan.

3.

Ostdarra atera eta gero berrogei egunez euria egiten duela esan didate. (H)

Ortzadarra atera eta gero berrogei egunez euria egiten duela esan didate.

Oztadarra atera eta gero berrogei egunez euria egiten duela esan didate.

4.

Gauean baserriaren inguruan oilarraren kukurrukua aditzen baduzu, bota gatza sura, sorginak aldentzeko.

Gauean baserriaren inguruan oilarraren kukurrukua aditzen baduzu, bota gatza sutara, sorginak aldentzeko. (H)

Gauean baserriaren inguruan oilarraren kukurrukua aditzen baduzu, bota gatza sure, sorginak aldentzeko.

B.

Alkate bat zeruko atarian

Jesus behin San Pedrorekin mokoka hasi zen, erranez negar guziei bihotza beraxten zitzaiola eta gorrentatik zerura behar ez zirenak sartzera uzten zituela. San Pedrok, nahigabeturik,

- Hurren etortzen dena hertsitu behar diat, ba -erran zuen.

Andaluz alkate bat agertu zen, zeruan sartzeko baimena galde eginez, kontzientziaz eta estomagutik garbi zegoela gaineratuz.

- Estomagutik garbi ote jin haizen ikusi behar diat. Horretarako munduko purga bat hartu behar duk.

Alkateak bi mila pezeta eskaini dizkio, horrelakorik gabe sartzen uzteko.

- Hemen dirurik gabe ez dik balio.

- Nire probintziako gobernadoreak ehun pezeta ere pozik hartzen ditu, nahi dudana egiteko.

San Pedrok aingeru guardiakoari mundura purga bila joan zedila esan zion. Mementoan ekarri zuen aingeruak eta alkateari harrarazi. Berehala hasi zen hau ahotik barnekoak egozten: lehenik, belar batzuk, gero karreterako txintxarrak, azkenik ler arbolak.

Hura ikusirikan San Pedrok esan zion:

- Hire barne hori ez duk garbi zerura fateko. Ze pasatu duk hire baitan?

Aingeruak esan zuen:

- Alkate zelarikan. Belarrak arrenduan hartzen zituen, karreterak eta oihanak ere bai, gero saldu eta inori ez zion pagatzen.

Orduan San Pedrok:

- Horiei itzuli artio ez haiz zerura joanen. Orain berandu duk.

Ezkerreko alderdian atari bat erakutsi zion, erranez:

- Hoa hemendik; hor badituk, infernuan, hi bezalako bertze alkate batzuk.

Supazterreko eleak (moldatua).

C.

G	U	F	L	E	E	I	R	D	N	I	A	M	V	J	
E	K	A	H	T	B	O	I	P	A	R	K	A	E	S	
M	H	A	Z	I	L		A	N	D	A	H	O	I	P	E
A	A	Z	E	R	B	O	L	E	K	A	Z	N	I	Z	
R	R	I	P	I	E	D	E	M	O	T	A	D	U	Y	
T	A	R	N	E	B	U	L	O	N	O	Z	I	L	A	
I	Z	A	R	D	I	T	R	I	S	K	A	R	R	I	
Z	O	A	R	D	I	E	A	I	N	G	E	E	P	A	
O	R	O	T	A	R	R	E	B	O	B	I	N	A	T	
E	R	R	E	R	O	N	E	T	A	B	A	R	Z	E	
S	I	B	R	G	O	N	A	Z	P	I	E	D	E	R	
G	Z	A	E	A	F	E	L	O	A	R	S	O	K	A	
I	U	S	S	Z	A	R	P	A	S	T	O	T	S	O	
S	H	I	A	T	I	I	U	B	A	R	A	I	U	J	
U	T	A	K	E	M	O	K	A	S	I	N	K	A	O	

... zortzi hitz hauen “nafar sinonimoak”:

kare.....	gisu.....
garai.....	tenore.....
eskumuin.....	goraintzi.....
azaro.....	hazil.....

trumoi	ostots
zintzarri.....	joare.....
Jauna hartu.....	komekatu.....
Izara.....	maindire.....

www.hiztegia.net

Elhuyar Hiztegia

Lokuzioak

- ◆ [\[alterar\]/\[atacar\]/\[crispar\] los nervios](#)
- ◆ [\[alterársele\]/\[crispársele\] los nervios](#)
- ◆ [poner los nervios de punta](#)
- ◆ [ponérsele los nervios de punta](#)
- ◆ [tener los nervios a flor de piel](#)

Euskalterm

- Irakurgailu optiko
- Ikusmen-nerbio
- Karaktere-ezagutze optiko

Medikuntza Hiztegia

- Nerbio optiko
- Ikusmen-nerbio
- Ikus(men) nerbio

Telekomunikazio Hiztegia

• Web gune:

1

Internet

Interneten, orri nagusi baten inguruan antolatuta eta elkarrekin erlazionatuta dauden web orrien multzoa. Guneak empresa, erakunde, elkartea, talde edo pertsona bati buruzko informazioa eskaintzen du.

en: site; web site; website

es: sitio web

fr: site W3; site web

 [web orri](#)

• Web orri:

1

sin: web dokumentu; web orrialde

Internet

Web-ean argitaratzen den hipertestu-dokumentua. Gehienetan, HTML formatua izaten du, eta URL helbide bakar batez identifikatzen da.

en: web document; web page

es: página web; web

fr: document W3; document web; page W3; page web

Gotzon Garateren Atsotitzak

- *Aldapak berdintzeko ez dago dirua bezalakorik*

500

Aldapak berdintzeko ez dago dirua bezalakorik.

Baliokideak

[español](#) | [english](#) | [lingua latina](#)

Euskara

Kidekorik ez / No equivalent

Español

- Asno con oro, alcánzalo todo. **1559**
- Rey es el amor, y el dinero, emperador. **1581**

English

- All things are obedient to money. **2712**

Lingua Latina

- Pecunia regina mundi. **2387**

• *Más vale pájaro en mano que ciento volando*

3741

Mas vale pájaro en la mano que ciento (buitre) volando.

Baliokideak

[español](#) | [english](#) | [lingua latina](#)

Euskara

- Aldeko arkumea hobea da urrutiko ardia baino. **512**
- Arranoa hegan baino txepetxa eskuan hobe. **1225**
- Haboro balio du «to» batek, bi «eik» baino. **1899**
- Bat eskuan hobe, bigen mentura baino. **1989**
- Bat izatea hobe, bien esperantxa baino. **1994**
- Bat obie eskuen, bi aizien baño. **1996**
- Bi gero baño, bat eskuen obe. **2542**
- Egun onari bortak (ateak) iriki dazak. **3524**
- Amabi «Emango diat» baño «Tori!» bat obe. **3885**
- Bat eman baño, obe da eun agindu. **3886**
- Hobe bat emaitea, geroko bi hitz emaitea baino. **3895**
- Eskuan txepetxa obe, arranue egaran baño. **4493**
- Eskuko xoria behinere ez utz airekoaren menturan. **4501**
- Gerokoa, hobeustezkoa, nahiago dut on oraikoa. **5619**
- Nola geroko benturaren benturaren benturaturik galtzen garen. **9605**
- Menturak, mentura txarra. **9607**
- Oiloa gero baino, arraultza orain hobe. **10482**
- Pausüko txoria ez hätz airekoaren mentüran. **11195**
- Hobe da behin «tori», eun aldiz tati baino. **12400**
- Obe duk «tori bat orain», «gero bi emango dizkiat» baño. **12401**
- Txabola egiña obe, egin gabeko jauregia baiño. **12489**
- Eskuko txoria ez da behar laxatü aidekoaren esperantxan. **12681**
- Oba txori bat eskuan ze ez bost ezkurrean. **12690**
- Ogei aire(a)n baño, txori bat eskutan obe. **12691**
- Ogi metan gaineko xoria. **12692**

Español

- Más quiero trato con Santo Tomé que con San Donato. **2982**
- Más vale un que dos . **2984**
- Lo mejor es enemigo de lo bueno. **3034**

English

- Better is one «accipe», than twice to say «dabo tibi». **8**
- A bird in hand is worth two in the bush. **309**
- Better an egg today than a hen tomorrow. **989**
- A feather in hand is better than a bird in the air. **1116**
- A gift in the hand is better than two promises. **1317**
- Have is have. **1645**
- Never quit centainty for hope. **2508**
- One acre of performance, is worth twenty of the land of promise. **2791**
- One to-day is worth two to-morrow. **2843**
- A pound in the purse is worth two in the book. **2995**
- A pullet in the pen is worth a hundred in the fen. **3062**
- Better a sparrow in the hand than a pigeon on the roof. **3414**
- A sparrow in the hand is better than a pheasant that flies by. **3415**

Lingua Latina

- Ad praesens ova cras pullis sunt meliora. **61**
- Certa amittimus dum incerta petimus. **423**
- Certa praestant incertis. **424**
- Ego spem pretio non emo. **793**
- Est avis in dextra melior quam quattor extra. **819**
- Incerta pro certis deputas. **1321**
- Plus valet in manibus avis unica fronde duabus. **2461**
- Plus valet in manibus passer quam sub dubio grus [in nubibus anser]. **2462**
- Praesentem mulge, fugientem quid insequeris? **2499**
- Spem pretio non emo. **3119**